

Viljakamad loomad tänu kinnislehmade “ühefaasilisele” söötmisele

Söödatootja Ahrhoff algatusel korraldatud praktilises uuringus möödeti 22 piimakarjakasvatataja 6000 lehmale kokku u 25 000 korda keharasva (*regional fat distribution, RFD*). Tulemused näitavad, et keha konditsiooni muutused kinnisperioodil on seotud otseselt viljakuse ja piimatoodangu suurusega sellele järgneval laktatsiooniperioodil.

„Kinnislehmade söötmise tähtsus muutus katse käigus aluspanevaks,” selgitas Dr. Friedrich Osterhoff Nordrhein-Westfaleni liidumaal Bönenis aset leidnud Ahrhoffi söödapäeval. Need piimakarjakasvatatajad, kes suutsid hoida söödabimise enne poegimist konstantsel tasemel, saavutasid hiljem kõige suurema piimatoodangu.

Suurem päevatoodang tähendab alati ka suuremat laktatsioonitoodangut. Osterhoff ütleb, et 5 kg suurem päevatoodang annab laktatsiooni kohta 1000 kg rohkem piima. Mullikad ja lehmad peaksid saavutama sel juhul umbes 14. ja 20. laktatsioonipäeva vahel 80–90% maksimaalsest piimatoodangust (kaotades samal ajal pisut kehakaalust ja tarbides suurel hulgal sööta). „Nendel loomadel on magu ja maks korras.”

Asjatundjate arvates on võimalik tagada suur söödabimine, kui loobuda gruppide sagedasest vahetamisest ja sööta kinnislehmi ühefaasiliselt. Ühefaasilise söötmise eelised on Osterhoffi sõnul ilmselged:

- Vatsahatud on hästi hoitud, söödabimine suureneb (üle 13 kg kuivainet).
- Lehmad ei haigestu pärast kinnijäämist ketoosi, mistõttu välditakse maksakahjustusi.
- Peale selle on kinnislehmade ühefaasilise söötmise korral võimalik eelsegu varem valmis segada ja see 2. või 3. päeval ette anda (tööaja kokkuhoid).

Suurem söödabimine enne poegimist on asjatundjate sõnul aluseks suurema koguse kuivaine tarbimisele pärast poegimist. Lisaks tekib vatsas laktatsiooni alguseks suurem hulk bakterivalku. See tagab omakorda lüsiini ja metioniini parema omastamise (aminohapped toodavad piima!). Samuti paraneb suurema söödabimise korral seedetrakti verevarustus, mis soodustab östrogeeni ja progesterooni lagundamist maksas ja mõjub lõppkokkuvõttes viljakusele hästi (joonis 1).

1 Söödabimine ja viljakus

Suur söödabimine (suur piimatoodang)

Seedetrakti parem verevarustus

Maksa parem verevarustus

Östrogeeni ja progesterooni lagundamine maksas

Östrogeeni ja progesterooni vähenenud sisaldus veres

- Lühem innaaeg
- Väiksem viljastamiste arv
- Suurem tõenäosus kaksikute sünniks
- Rohkem varaseid aborte